

ונשים, אפילו מאה שהעידו — כעד אחד דמו.

וקתני: השיא!

אלמא עד אחד במלחמה נאמן, ולא חיישינן דאמר בדדמי.

ורחינן: ותסברא שבעדות טביעה סגי?

והרי כאן, שבספינה היו באים⁽⁹⁾, מים שאין להם סוף נינהו!

שהרי אינו רואה את הסוף של המים מארבע רוחותיו.

ומים שאין להם סוף — אשתו אסורה אף במקום שהעידו שני עדים כשרים שטבע, כי חיישינן שמא צף תחת המים, ויצא במקום שאין עינו של זה רואתו.

אלא על כרחך היכי דמו, דאמרי, שהן מעידות כך:

אסקינהו קמו, העלום מן המים לפנינו,

רחינהו לאלתר מיד כשהעלום, וקאמרי נמי קימנין מובהקין, דלאו עלייהו אטביעות עין גרידא סמכינן, דחיישינן דלמא אחרים נינהו לפי שהמים משנים את צורת הפנים ואין ניכר כל כך [שיטת רש"י]⁽¹⁰⁾, אלא אסימנים סמכינן, שבבירור הכירום יפה ואין כאן מקום לחשוש שאמרו בדדמי⁽¹¹⁾.

קטו-ב

ובעיין דעד אחד במלחמה, לא איפשיטא.

מעשה בההוא גברא דאפקיד שומשמי גבי חבריה בעדים.⁽¹²⁾

אמר ליה מפקיד לאחר זמן: הב לי שומשמי.

אמר ליה נפקד: שקילתינהו! כבר החזרתים לך.

אמר ליה מפקיד: יש לי סימן מובהק, והא בן ובן הויין, כך וכך סאין היו.

ובחביתא רמיין, ועדיין הן אצלך בחבית, צא ובדוק בה ותמצא כחשבוני.

אמר לו: דידך שקלתינהו. והני, אחריני נינהו ושלי הם.

סבר רב חסדא למימר: כיון דאיכא עדי פקדון וגם סימן שהן שלו, אם כן חיינו שני תלמידי חכמים דלעיל, דאמרינן נאמנים להשיא נשותיהן בעדים וסימנים, ולא אמרינן: הנך תלמידי חכמים אזלו לעלמא, והני מתים שהעלו מן המים אחריני נינהו, ואירע שהיו להם סימנים דומים.

והוא הדין כאן, שאין לנו לחשוש אולי הם אחרים, ואירע שיש בהם אותם הסימנים.

אמר ליה רבא: מי דמי הכא להתם?

9. מאירי.

10. אף לפירש"י דהמים משנים צורת הפנים, מכל מקום מהני הטביעות עין בצירוף הסימנים, ולכאורה לסברא זו גם סימני בגדים מהני בצירוף הטביעות עין כל דהוא. פורת יוסף.

11. כתבו התוס' דהא דבעינן סימנים כשהעלוהו ולא סגי בעביעות עין משום שהם עצמם ראו הטביעה, רוצה לומר כשנפל במים, דכיון שראו הטביעה אולי במיעוט טביעות עין יאמרו שאלו הם שנפלו. רבינו ירוחם ח"ח נתיב כ"ג ח"ג.

12. תוס' ושאר ראשונים.